

“EL FOMENT” · BANYOLES

FOMENT DE LA SARDANA, LA DANSA I
LA CULTURA POPULAR TRADICIONAL
CREU DE SANT JORDI DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA 2003
PREMI NACIONAL DE CULTURA POPULAR 1993

ESBART FONTCOBERTA

COLLES SARDANISTES

c/ Abeurador, 10-2n. Horari secretaria: dimarts i dijous de 8 a 9 www.elfoment.cat Ap. correus 125 17820 BANYOLES

FULL INFORMATIU PELS SOCIS

Núm 26

Desembre 2018

SANT MARTIRIÀ 2018

Envelat a la Plaça de Les Rodes

Fruit de l'esforç de les entitats que, amb els seus actes, configuren la Festa Major de Banyoles, enguany hem viscut una Festa amb moltes novetats. Això, junt amb tres dies de temps esplèndid en mig d'aquest octubre tan plujós, ha fet que en puguem presentar un balanç molt positiu de tot plegat.

El Drac ballant a la plaça Major.

balls del Drac, dels cavallets i dels Gegants i capgrossos que varen ser viscuts amb entusiasme pel públic. En acabar, recuperació històrica de l'antic "Ball de passada" amb quatre cançons populars: "El magnífic", "L'airet de matinada", "El monstre de Banyoles" i "El tren pinxo de Banyoles" i desfilada de tots, junt amb les cobles, fins davant l'Ajuntament.

Pel que fa a les activitats pròpies del Foment, també hem de fer un balanç positiu: L'envelat va funcionar força bé i els concerts es varen desenvolupar molt correctament. Si es vol continuar apostant per l'envelat, només caldrà polir alguns detalls sobretot de logística. El trasllat de La Draga a Les Rodes (que ens feia molt de respecte) hem de considerar que va funcionar i els banyolins varen tenir més a prop els actes festius.

Punt i a part és el programa del "coco jove" del dissabte a la tarda. És evident que caldrà trobar un punt d'equilibri entre les sardanes, les cobles, la cercavila i els balls de la faràndula. Creiem que tot hi cap i que hem de trobar la manera d'incloure, amb tots els honors, aquests balls tradicionals dins la programació de la tarda. Caldrà treballar-hi tots plegats.

El Concurs de Colles del diumenge al matí, la Competència de Cobles de la tarda amb la sardana estereofònica Somni, el Concert i les sardanes del

Bàsicament l'esforç es va encaminar en primer lloc a acostar la Festa al centre de Banyoles (envelat a la plaça de Les Rodes) i en segon lloc a donar protagonisme a la faràndula de gegants i capgrossos incorporant-hi nous elements del bestiar banyolí i especialment el DRAC de Banyoles. Podem dir que ambdues coses es van aconseguir, ja que l'envelat es va omplir en els concerts i especialment en els Balls de Festa Major que van ser molt lluïts i amb molta gent (que fossin gratuïts també hi va ajudar). Quant a la faràndula varem veure una multitud de gent que va acompanyar la cercavila i la Plaça Major es va omplir, tant el divendres al vespre amb la "tronada" com el dissabte a la tarda, per veure els

En Jordi Piccorelli dirigint "Somni".

dilluns, que la gent viu plenament i intensament, complementen la gran tradició sardanística de Sant Martíria des del segle XIX.

Per acabar, destacar el concert del dilluns al matí que, a l'envelat, ens va permetre viure un any més la Festa de la Música per a Cobla acompanyats de molt forasters que, malgrat ser un dia laborable per a ells, no hi falten mai. Enguany amb un programa de bona música que les tres cobles i la Jove Orquestra de Banyoles de l'EMM varen desenvolupar amb molta traça i que va ser molt ben rebut per tothom. Vàrem acabar amb la sardana cantada "Vent d'octubre" a càrrec de les tres cobles dirigides pel seu autor Paco Viciano, mentre a la pantalla es projectaven imatges de l'1 d'octubre i la lletra punyent del poema de Josep Navarro. Tot plegat molt espectacular i emotiu i que va fer saltar les llàgrimes a més d'un.

El Foment

En Paco Viciano dirigint "Vent d'octubre"

SARDANES DE L'ESTIU A LA PLAÇA

M'han proposat si volia fer un escrit sobre les audicions de sardanes enfocades al jovent que es van portar a terme l'estiu passat a la Plaça Major. Després de pensar-ho, he cregut que no podia deixar passar l'oportunitat.

Tinc el ple convenciment que iniciatives així s'haurien de portar a terme any rere any. Fem-ne una tradició. De ben segur que cada any seria més gran l'èxit que aconseguiríem. Feia goig veure tant de jovent ballant alhora, cadascú dintre de les seves possibilitats (és el menys important), però gaudint. Són autèntics cursets d'aprenentatge. No és gens fàcil veure jovent ballant a les audicions, això ho sabem tots de sobres, però deixeu-me explicar dues cosetes.

La primera, ja fa uns quants anys, ensenyant a ballar sardanes a nens i nenes molt jovenets a una escola de Banyoles, fèiem servir uns quaderns que ens proporcionava la Diputació de Girona i una de les activitats que hi havia era la de contestar una pregunta tan senzilla com: "Qui pot ballar sardanes?". Òbviament hi havia una resposta que era "Tothom", però la que va ser més votada era una que deia "Els majors de 65 anys". A la seva manera tenien raó. No calen comentaris. Segur que tots els nens i nenes que hi havia a la Plaça l'haguessin contestat d'una altra manera. Això sí, molts anys i al final dels cursets, acabàvem amb una audició a la Plaça Major on feia goig veure-hi tanta joventut. Potser estariem recuperant això d'una altra manera.

La segona, cal comentar que molts balladors de les colles sardanistes

han sortit de cursets i audicions de sardanes. La majoria de balladors de la colla infantil N.I.N.S. en són un clar exemple. I són els campions de Catalunya 2018 en la seva categoria, possiblement sense precedents a la dilatada història de colles sardanistes a la nostra ciutat. Ja per això sol val la pena. I sense oblidar la nostra colla alevina Tren Pinxo, que han quedat tercers de Catalunya. I els de la colla Banyoles, molts d'ells alumnes meus d'uns cursets a les escoles de ja fa... Buf, ja no recordo quants anys!

He deixat per al final parlar de les cobles joves que hi prenen part. Fantàstiques. És el complement perfecte a l'audició. Tenim a la nostra demarcació escoles de cobla que fan un treball exquisit i on moltes formacions es nodreixen de grans músics que alhora es converteixen en grans compositors joves. Donar-los oportunitats de ser protagonistes en audicions a la Plaça Major de Banyoles, per exemple, o de qualsevol altre poble o ciutat, fa que els enriqueix a ells i ells ens ajuden, i molt, a atreure joves a ballar sardanes encara que només sigui en aquell moment. Ho hem d'aprofitar al màxim per sortir-ne tots beneficiats.

El meu vot és clar: un sí rotund a aquests cicles d'audicions. Això sí, demanaria estudiar millorar aspectes importants: un cadafal ample i una il·luminació adequada donaria més importància a les cobles que hi prenen part. Tot i això, encara que sigui a les fosques, segur que també són divertides i no deixaria de fer-les. Endavant!

Xavi Figueras

ESBART FONTCOBERTA

FUSIÓ MARCA EL RITME DE L'ESBART DURANT EL 2018

Com es va avançar en el butlletí del 2017 referent a les activitats de l'any anterior, aquest 2018 el repte més engrescador que l'Esbart Fontcoberta de Banyoles tenia per endavant era dur a terme l'espectacle conjunt amb l'Esbart Castelló d'Empúries, Fusió.

La història que explica la coreografia és la d'en Martirià de Banyoles que recorda quan era jove i va conèixer una noia Castelló d'Empúries, la Candela, durant les festes de Sant Narcís de Girona. Ella treballava al mar i ell al camp, molt lluny l'un de l'altre, cada un amb les seves vides, però es van enamorar. Es troben al mercat, cadascun venent els seus productes i no poden evitar estimar-se. Finalment es casen i tenen una vida plena a mig camí entre el mar i la muntanya, entre dues terres. Malauradament, ella cau malalta i mor. Ell, però, no l'oblida, i cada any torna a les festes de Sant Narcís on la va conèixer.

En aquest nou espectacle els esbarts de Banyoles i de Castelló d'Empúries van decidir fer una fusió, un projecte en comú. Cada cos de dansa, amb el seu estil, i els dos directors artístics, Leo Quintana i Marta Álvarez van treballar en conjunt per trobar aquesta unió entre dos estils de vida, de dansa i de persones. L'estrena de la dansa es va produir a la vila comtal de Castelló el dia 15 d'agost al pati del Palau dels comtes, al costat de l'ajuntament castelloní. Un centenar llarg de persones van omplir aquest espai, a l'aire lliure, i van poder veure per primera vegada el treball conjunt dels dos esbarts, amb més de 30 dansaires sobre l'escenari.

D'altra banda, la coreografia es va representar a Banyoles els dies 22 i 23 de setembre al Teatre Municipal. De nou, com va passar al municipi alt empordanès, la representació va ser tot un èxit i més de 300 persones van gaudir de l'espectacle dels dos esbarts.

En les pròximes setmanes sortirà a la llum un vídeo promocional per tal de poder exportar aquest nou espectacle a altres poblacions de Catalunya.

Així doncs, com diu el titular d'aquest resum del 2018, l'any ha estat marcat per aquest espectacle. No obstant això, l'Esbart Fontcoberta de Banyoles també ha dut a terme actuacions a diverses poblacions de Catalunya com Crespià, Bàscara, Cervià de Ter, Palol de Revardit o Llívia, entre d'altres.

A més a més, com cada any, el mes de juliol va tenir lloc a Banyoles el Festival Folklòric amb la participació de diversos

membres de l'Ethno Catalonia, i també els grups provinents de Palestina i Sèrbia. D'altra banda, també hi va haver l'actuació dels bastoners Els Picots del Fluvià, de Sant Miquel de Fluvià.

Actualment el cos de dansa està recuperant diversos balls que fa temps que no s'ofereixen, i també n'està aprenent de

nous per tal d'ampliar el ja extens repertori. En aquest sentit, en les darreres setmanes s'està assajant amb l'objectiu de poder representar, de nou, el ball de cascavells de 6 parelles que en el seu dia el coreògraf Eduard Ventura, va ensenyar a l'Esbart.

Rubén

Imatge de l'estrena a Castelló d'Empúries corresponent a la coreografia del Mercat

LES COLLES BANYOLINES

TEMPORADA 2018

La temporada 2018 ha estat molt gratificant per a les colles sardanistes més petites de Banyoles, l'alevina **Tren Pinxo** i la infantil **N.I.N.S.** (Nens i Nenes sardanistes), ja que totes dues van pujar al podi a la final del campionat de Catalunya celebrada a Valls el passat diumenge 4 de novembre. Els Pinxos van quedar en tercera posició i la colla N.I.N.S. es va proclamar **CAMPIONA DE CATALUNYA** i per tant... **CAMPIONA DEL MÓN!** FELICITATS COLLES!

Però comencem per l'inici. La temporada encara no havia començat i el mes de febrer a Figueres, a la cloenda de la temporada 2017, 18 sardanistes banyolins van recollir les insignes d'or per la seva dedicació en una colla sardanista en actiu durant 25 anys! Tot un èxit!

La temporada sardanista del campionat gironí i català va començar amb molta força amb el doble concurs: Ripoll i Figueres. D'aquesta manera, les colles banyolines van agafar empenya per continuar entrenant i millorant dia rere dia fins al final de temporada.

Al llarg de tot l'any les cinc colles han estat entrenant de valent per poder millorar la posició de l'any 2017 i els esforços de tots els entrenadors i entrenadores i les ganes i dedicació de tots els balladors i balladores han anat donant el seu fruit.

El campionat comarcal gironí ha estat seguit per les cinc colles banyolines:

- Tren Pinxo (alevins), N.I.N.S (infantils), Banyoles (grans), Claror de Goges (veterans), Exhortació (veterans).

La temporada comarcal es va acabar amb el tradicional concurs a Girona el dia 1 de novembre i va finalitzar del tot el 25 de novembre, amb la final la de punts lliures del campionat de Catalunya. Aquesta, es va fer a Montblanc (capital de la sardana 2018) i hi van participar la colla juvenil N.I.N.S. i la colla veterana Claror de Goges. Les dues colles van aconseguir la segona posició del campionat. Felicitats!

Durant la temporada cada colla fa els assajos setmanals, sortides, xefles... que permeten seguir el campionat amb il·lusió, preparació i ganes!

Colla N.I.N.S., concurs de Valls

Colla Tren Pinxo, concurs de Banyoles

Figueres, recollida d'insignes d'or.

Cal dir que poques poblacions del món compten amb un planter de colles i de sardanistes com el que hi ha a la nostra ciutat. La colla N.I.N.S., sense anar més lluny, va sortir a fer el galop d'entrada al concurs de Valls amb un total de 10 parelles mixtes. Una enveja per tota la plaça!

Ara que hem acabat la temporada, totes les colles aturem els assajos però no les trobades de colla. Ara ens toca pensar en l'organització de la QUINA, les festes nadalenques i les celebracions de fi de temporada. Tot això ens farà agafar més forces per poder arrencar a principis del 2019 una nova temporada sardanista ben intensa i emocionant. Si hi voleu ser, us en donem la benvinguda!

Les colles sardanistes us desitgem unes bones festes i un millor 2019!

Colla Claror de Goges, Concurs de Balaguer

***Colles sardanistes de Banyoles
Isabel Vilagran***

Colla Banyoles, concurs de Salt

Colla Exhortació, concurs de Salt

Sortida al concurs de Perpinyà, diumenge 1 de juliol.

L'APLEC PER LA LLIBERTAT

El 30 de juny va tenir lloc el 66è Aplec de la sardana. I com tots sabeu, va ser un aplec molt especial. El CDR i l'ANC del Pla de l'Estany van engrescar a El Foment per tornar a organitzar una sardana al voltant de l'estany, 20 anys després de l' emotiu homenatge als mestres Manel Saderra i Martíà Font. Tots junts vam assumir el repte i amb la col·laboració dels diferents col·lectius de la ciutat i de la comarca i amb l'ajuda de més de 200 voluntaris vàrem tornar a encerclar l'estany.

L'Aplec va començar a les 4 de la tarda amb les cobles Contemporània, Mil·lenària i Principal de Porqueres. A la mateixa hora començava la tretzena trobada de puntaires i entre puntes de coixí i sardanes l'aplec es va anar omplint de gent. Persones vingudes d'arreu de Catalunya per reclamar llibertat i que gairebé van fer petit l'emplaçament.

En acabar les sardanes de la tarda, tothom es va anar distribuint als diferents trams que hi havia marcats al voltant de l'estany, i la cobla Contemporània va pujar a la barca Tirona perquè tothom la pogués veure.

A les 8 del vespre més de 12000 persones ens vam agafar de les mans i vam ballar *Somni* de Manel Saderra i *Vent d'Octubre*, la sardana que Paco Viciano va compondre especialment per l'ocasió.

Vestits amb camisetes grogues vam ballar per reclamar la llibertat dels presos polítics, el retorn dels exiliats, que es respectés el mandat de l'1 d'octubre i que es fes efectiva la República Catalana per construir una democràcia real més justa, igualitària i solidària.

Després de tantes emocions calia recuperar forces. Per això al recinte de l'Aplec vam coure gairebé mil botifarres que pràcticament varen volar. Seguidament vam continuar amb l'Aplec de nit que va acabar amb el Sardaxou de la cobla Contemporània.

Va ser una jornada molt emotiva per reclamar la llibertat dels presos polítics i que es fes efectiva la República Catalana, on el poble hi va ser i no va fallar.

Jesús Güell

GRAN QUINA DE LES COLLES SARDANISTES DE BANYOLES

BAR CÈNTRIC

Plaça Major, 41

25, 26 i 30 de desembre, 1 i 6 de gener

a partir de les 6 de la tarda

promoció butlletes: **10 + 1**

GRAN QUINA INFANTIL

29 de desembre

A partir de les 5 de la tarda

Els més joves de les colles, les canten...
I els vostres, les guanyen!

Colla Banyoles, Claror de Goges,
Exhonoració N.I.N.S. i
Tant Plaça

GRUP CLOS ASSESSORS
SERVEI PROFESSIONAL D'ASSESSORAMENT

C. Àngel Guimerà, 17 | 17820 BANYOLES
Tel. 972 584 105 | banyoles@closassessors.com

C. Vista Alegre, 7 | 17004 GIRONA | T. 972 224 849 - 972 224 850
clos@closassessors.com | www.closassessors.com

CLOS RIBAS

CORREDORIA D'ASSEGURANCES

Col·laborador de corredoria: Joaquim Duran Ametller | info@closribas.com

IMPRESOS - DIFUSIÓ CULTURAL
FOMENT DE LA SARDANA BANYOLES - Apartat 125

RETALLANT EL VAL ADJUNT, SI VENIU A LA QUINA
US EL CANVIAREM PER UN CARTRÓ GRATUÏT.

**QUINA DE LES COLLES
SARDANISTES DE BANYOLES**

VAL PER UN CARTRÓ DE QUINA

Impremta
PALMADA

Bones Festes!

c/ Sant Martíria, 17-19
Tel. i Fax 972 57 07 42
17820 BANYOLES
i.palmada@gmail.com